

[Inger Gautier Schmit.]
 skab for ædel og god Kunst, eller skal det være Varieteerne, der løber af med det københavnske Borgerskab?

Er vi overhovedet kunstinteresserede i København udover en ringe kunstelskende Klike? Jeg er sommetider ved at betvivle det, naar jeg tænker paa mine Erfaringer fra Udlandet, fra de store Byer, som kan lignedes ved København, naar jeg tænker paa det Publikum, som samles der i Hundredvis, i Tusindvis, til store filharmoniske Koncerter, til store populære Operaforestillinger, hvor man ser Folk staa langt ned ad Gaden, fattigklædte, tidt rigtig lurvede Mennesker, der sulter hellere end at skulle undvære at høre „Tannhäuser“ eller se Shakespear.

Kender vi noget til den Kunstbegejstring, den Kærlighed til Kunsten i København? Jeg ser i det kongelige Teater, hvor jeg en sjælden Gang kommer, dette umaadelig pæne Publikum, alt for pæne, ja næsten saa pæne, at jeg kan forstaa, at ingen blandt det kommer til at savne noget ved at sidde der. Jeg længes efter den fattige, forhutlede Mand, som jeg tidt har set i Berlin eller London, som har sin Aftensmad med i Lommen, og som ikke har Raad til at hænge sit Tøj i Garderoben, for de 15—20 Pfennig, som det koster, har han ikke, men som blot vil have en Staaaplads øverst oppe i Galleriet, fordi han elsker Kunsten. Det kender vi ikke til her i København.

Her er det, jeg mener, det kongelige Teater ogsaa har sin store Opgave, og jeg personlig har det største Ønske om, at det maa lykkes det at gøre en Indsats i dansk Kulturliv, saa at ikke Varieteerne løber af med det hele.

Der har jo ogsaa været Ønsker fremme om, at Kunsten fra det kongelige Teater skulde komme det øvrige Land til gode, og dette kan jeg i høj Grad bifalde. Landets Borgere er jo gennem deres Skat med til at opretholde dette kostbare Teater, og det er derfor ikke mere end rimeligt, at de ogsaa faar Andel i de udmærkede Ydelser paa dette Teater.

Jeg mener derfor, det bliver ganske nødvendigt ved den fremtidige Ordning paa en ganske anderledes Maade end hidtil at planlægge bestemte Turneer rundt omkring i Provinserne, saaledes at Kunstnerne faar Lejlighed til ogsaa at optræde ude omkring i Provinsen.

Jeg kan ikke tænke mig, at nogen Kunstner skulde have noget imod en saadan Ordning. Jeg kan ikke tænke mig noget mere bagvendt end, at en Kunstner skulde sige fra, naar der er Tale om, at han

skal yde sin Kunst. Thi det er dog med en Kunstner, hvis han har den rette Glød i sig, ligesom med det gamle Arvesølv: jo mere man bruger det, desto blankere skinner det; og en Kunstner, der har den rette Glød, bliver bedre og bedre, rigere og rigere personlig ved at komme ud og glæde andre Mennesker med de kunstneriske Evner, han er benaadet med.

Altsaa maa jeg synes, det vilde være en dejlig Opgave for Kunstnere ikke alene at optræde her i København, men ogsaa komme ud til vore Provinser, hvor det saa sandt ikke altid er første Klasses Kunst, man ser, og delagtiggøre Folk der i de store Kunstværker. Ikke mindst Sønderjylland er i høj Grad forfordelt i saa Henseende, synes det mig, og her staa vi langt tilbage for, hvad man fra tysk Side har gjort i Retning af gennem dette Kulturarbejde at støtte vore Landsmænd dernede.

Her bør gøres en alvorlig Indsats. Jeg ved, at der privat har været Tanker fremme om at formulere dette Provinsarbejde saaledes, at man kunde tænke sig en ambulans Teatertrup, som havde en vis Standard og en vis Støtte fra det kongelige Teaters Side. Jeg tænker heller ikke, dette er den højtærede Undervisningsminister helt ukendt. Jeg skal dog ikke udtale mig om dette paa staaende Fod, men vil anbefale, at ogsaa dette bliver drøftet i det kommende Udvalg, idet jeg mener, at dette Arbejde ude i Provinsen, Kunsten i Provinsen, ganske anderledes bør lægges ind under faste Former.

Den højtærede Minister sluttede sin Tale med at sige, at hvis nu denne Ordning ikke gik — først siger Ministeren, at den gaar, men han vil alligevel sikre sig en lille Bagdør, han kan smutte ud af —, saa falder vi tilbage paa 1903-Ordningen, men denne maa da ændres til privat Drift. Det er ganske, hvad vi fra Venstres Side kan slutte os til; det er blot interessant at høre, at en socialdemokratisk Minister dog kan have Tanker om, at Privatdrift kan gaa, hvor Statsdrift ikke gaar.

Denne Tanke kan jeg derfor tiltræde, for det er netop vor Mening, der er udtrykt i disse Ord. Hvis denne Ordning — som jeg hellere vil kalde et Forsøg, for det er ikke en Ordning, men et Forsøg under noget ændrede Forhold —, hvis dette Forsøg ikke gaar, saa mener vi, at den eneste faste Ordning, en Ordning, der virkelig er en Ordning, vil være at gaa over til privat Drift med en passende Statsstøtte. Men vi kan tilsige Ministeren vor Støtte til at gøre dette Forsøg.

Vi ønsker at opnaa en fast økonomisk